

הטלפון מצלצל. "שלום, מדבר גדעון לוי מעיתון הארץ. ביום שישי אני מנחה רב שיח בנושא ירושלים. יהיו שם יולי תמיר (אז שרת הבריות בממשלת ברק), פייסל חוסייני – מהרשות הפלסטינית, ואשמח אם אתה תבוא גם כן".

תיאטרון ירושלים מלא באנשי שמאל ירושלמיים – כל מיני אנשי 'בצלם' כאלה. על המסך מוקרן סרט המתאר את סבלות ערביי העיר תחת שלטון הכיבוש הישראלי. האווירה בסיום קשה. "אני מתכבד להזמין לדיון את איש ירושלים מחזיק תיק החינוך בראשות הפלסטינית, את הד"ר פייסל חוסייני" – אומר גדעון לוי. מחיאות כפיים רמות מלוות את חוסייני העולה במדרגות אל הבמה ומיסב אל שולחן קפה קטן שהוצב במרכז הבמה. "האורחת השניה שלנו היא שרת הבריות, פרופ' יולי תמיר", גם את כבוד השרה מלוות מחיאות רמות. "ואורחנו השלישי מר משה פייגלין..." קריאות בוז לא שמעתי, אבל הדממה צעקה חזק יותר. פסעתי בין השורות לכוון הבמה, אך קודם שהספקתי לעלות ולתפוס את מקומי, קם חוסייני, נעמד בקצה המדרגות והמתין לי כשידו מושטת לקראתי. היד נותרה באוויר. התעלמתי ממנו ותפסתי את מקומי ליד השרה תמיר שישבה בנינו.

"לפני שנתחיל בדיון" – אמר המנחה לוי – "אני מוכרח לשאול אותך שאלה מר פייגלין. תראה, הרי אדם מכובד, מבוגר, קם לכבודך, רוצה ללחוץ את ידך, מדוע אינך לוחץ את ידו?". "מר חוסייני הוא אויבי" – עניתי בפשטות – "הוא רוצה את ירושלים שלי, האם תלחץ את ידו של מי שדורש לקבל את ביתך?!"

"הדיון החל. חוסייני סיפר על משפחתו שכבר 600 שנה בירושלים. הוא סיפר על חיי השכנות הטובה שתמיד היו עם היהודים, הוא תיאר תיאור פסטוראלי את גן העדן שהיה קודם לכיבוש היהודי. "כשיסתיים הכיבוש, נחיה שוב בשלום" סיים חוסייני את דבריו. השרה תמיר שישבה בנינו הנהנה כל העת הנהוגי הסכמה. הממשלה בה היא מכהנת, כבר גמרה אומר למסור את ירושלים, ואפילו הפגנות של ממש לא נראות. "אתה יודע פייסל" – פניתי בחביבות אל חוסייני מעל לראשה של תמיר – "יש בנינו משהו משותף שאין לאף אחד אחר באולם הזה". חוסייני הביט בי בהפתעה. הקהל נדרך, הנה נשבר הקרח, מי יודע אולי תצא מכאן היום איזו בשורה... "אני חושב שאתה ואני היחידים בכל האולם הזה שמאמינים בא-לוהים... אתה מאמין בא-לוהים, נכון מר חוסייני?". חוסייני הנהן בהסכמה. "עכשיו תראה" – המשכתי "הבאתי אתי תנ"ך – זה הספר הקדוש שלי" – הוצאתי מתיקי ספר תנ"ך והנחתי על שולחן הקפה – "ירושלים מופיעה בספר הקדוש שלי, למעלה מ-800 פעמים, אתה יכול לספור אם אתה רוצה...". חוסייני הנהן בראשו ולא ממש ידע כיצד להגיב, "אבל יש לי כאן עוד ספר" – המשכתי, והוצאתי מתיקי את ספר הקוראן שהשאיל לי פרופ' הלל וייס יום קודם לכן מספרית אוניברסיטת בר אילן – "זה קוראן, זה הספר הקדוש שלך – נכון?". חוסייני הנהן בהסכמה. הנחתי את הקוראן ליד התנ"ך על שולחן הקפה. "ספור בבקשה כמה פעמים מופיעה ירושלים בספר הקדוש שלך, לא תצטרך להתאמץ משום שהיא לא מופיעה שם אפילו פעם אחת... עכשיו תגיד לי אתה, למי שייכת ירושלים, לעם התנ"ך או לעם הקוראן...".

להפתעתי החלו להישמע מחיאות כפיים באולם. את השליטה בירושלים נשמור, רק בשפה הזו, שפת התנ"ך.

2- הירושה של סבא

נפגשנו בשבוע שעבר בכנס של מנהיגי מפלגה לאומית, היו שם כ-25 אנשים בני 40+, מכל רחבי הארץ ובמשך שעה קלה דיברתי, בעיקר על זהות יהודית, על מדינת ישראל ועל התלות שביניהן. כשהגיע שלב השאלות, השעה הייתה כבר מאוחרת. אישה אחת הרימה את ידה ובקשה לדבר. "אני לא רוצה לשאול שאלה", היא אמרה, "אני שמעתי את הדברים ואני רוצה לספר לכם סיפור אישי".

"כשהייתי ילדה, אמא שלי שלחה אותי לטפל בסבתא שלי שכבר שכבה בבית חולים. המשפחה שלנו הגיע מלוב וידענו לדבר ערבית. במיטה ליד סבתא שכבה זקנה נוספת, זקנה ערבית. הן כל הזמן היו מדברות ביניהן בערבית, ואני הקשבתי לשיחתן. יום אחד שאלה הזקנה הערבית את סבתא שלי: 'תגידי לי, למה באת לארץ ישראל?'

חשבתי שסבתא תענה לה שזה בגלל הרדיפות שהיו אחר היהודים בלוב, אבל סבתא ענתה לה משהו אחר לגמרי.

'באתי לכאן כדי לממש את הירושה שלי' ענתה סבתא. 'שו-הדא – איזה ירושה?' שאלה הזקנה הערבייה. 'את הירושה שקיבלתי מאברהם אבינו, את ארץ ישראל' ענתה סבתא.

הערבייה שתקה כמה דקות, חשבה וחשבה, ובסוף אמרה: 'אבל אברהם הוא גם אבא שלי!'. 'נכון' ענתה סבתא. 'אברהם הוא גם אבא שלך, אבל אני הבת של בעלת הבית, ואת הבת של המשרתת...'

"הזקנה הערבייה רעדה כולה", סיימה האישה את סיפורה. "היא אספה את רגליה, התכווצה במיטתה, והשתתקה, כמי שמבינה ומקבלת את טיעון חברתה".

הצידוק היחיד אחרי 2,000 שנה

ולבושתנו, עמד שר ערבי בממשלת ישראל על דוכן הנואמים בכנסת והסביר למדינאים שלנו, שהר הבית, (מקום עקדת יצחק, המקום בו הניח יעקב את ראשו לישון והובטח על ארץ ישראל, מקום מקדש שלמה ומקדש עולי בבל – הר הבית לב לבו של העם היהודי, מושא כיסופי כל הדורות והסיבה והצידוק היחיד שבשלו חזרנו אחרי 2,000 שנה לכברת הארץ המיוסרת הזו) – הוא מקום מוסלמי, הוא מחוץ לחוק הישראלי, ואמונתו זו של השר מג'אדלה גוברת על חוקי המדינה.

120 חברי כנסת, ששכחו לרגע את אמם ומולדתם את אמונתם ואת תעודת הבגרות שלהם (=התנ"ך!!!), כבשו פניהם בקרקע ולא היו מסוגלים לענות את התשובה הפשוטה, התשובה האמיתית היחידה, שענתה הזקנה בבית החולים לשכנתה הערבייה, ואשר עניתי לחוסייני בתאטרון ירושלים. שזכותנו על ארץ ישראל בכלל ועל ירושלים בפרט נובעת מהתנ"ך, נובעת מכך שא"י וירושלים שייכת לקב"ה והוא נתנה לנו בצו אלקי כדי שנהיה אור לגויים.

3- התשובה שמנהיג אמיץ אחר, דוד בן גוריון כן ענה לפני שנים רבות !

בשנת 1947 נשא דוד בן גוריון נאום בפני ועדת חקירה של האו"ם, על זכותה של ישראל למדינה. וזה קטע מדבריו:

	
אונית המהגרים "מאי פלאואר"	"יציאת מצריים" - בדרך לארץ ישראל

"...לפני כשלוש מאות שנה, הפליגה לעולם החדש אניה ושמה "מייפלואאר" (אוניה שהביאה מהגרים לאמריקה. נוסעי המייפלואור היו למעשה תושביה הראשונים של ארצות הברית של היום). היה זה מאורע גדול בתולדות אנגליה ואמריקה. אבל תאב אני לדעת, אם יש אנגלי אחד, יהודע בדיוק מתי הפליגה אוניה זאת, וכמה אמריקאים יודעים זאת. היודעים הם כמה אנשים היו באותה אניה ומה היה טיבו של הלחם שאכלו בצאתם ?

והנה לפני יותר משלושת אלפים ושלוש מאות שנה, הרבה לפני הפלגת "מייפלואאר", יצאו היהודים ממצרים, וכל יהודי בעולם, ואף באמריקה וברוסיה הסובייטית, יודע בדיוק באיזה יום יצאו - בחמישה עשר בניסן. וכולם יודעים בדיוק איזה לחם אכלו בצאתם - מצות.

ועד היום הזה אוכלים יהודים בכל העולם כולו מצה זו בחמישה עשר בניסן - באמריקה, ברוסיה ובארצות אחרות, ומספרים ביציאת מצרים ובצרות שבאו על היהודים מיום שיצאו לגולה. והם מסיימים בשני מאמרים:

השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין. (פירוש מארמית: השנה אנו עבדים, בשנה הבאה בני חורין). השתא הכא עבדי - לשנה הבאה בירושלים. - פירוש: השנה כאן (במצריים) עבדים - לשנה הבאה בירושלים (בני חורין)

ירושלים-איזה יופי ?

4- ירושלים היא מילת קסם אוניברסאלית. ערן כץ מספר בספרו "סוד המוח היהודי", על ועידה למומחי זיכרון בה השתתף בארצות הברית. במעלית עצר אותו חוואי אמריקאי, והצביע על התג שענד, שנשא את שם המשתתף והעיר ממנה בא. "אתה מירושלים האמיתית?" הוא שאל.

החוואי התכוון לשאול אם הוא מגיע מבירת ישראל, ולא מאחת העיירות הרבות באמריקה שנושאות את השם "ירושלים". כץ הבין וענה לו בהתאם. "מירושלים האחת והיחידה!".

השיר הבריטי הפטריטי ביותר, המנון כמעט, הוא "ירושלים", של ויליאם בלייק, שמבטא את התשוקה להקים "ירושלים" על אדמת אנגליה. השיר, למרות שפתו הארכאית, מושר, בין השאר, בפתיחתם של כל משחקי הקריקט המקומיים. מפעם לפעם מתעורר מחדש הויכוח אם לא כדאי להחליף את "אלוקים" ינצור את המלכה" בשיר הזה.

לירושלים יש אפילו מחלת נפש הקרויה על שמה: "סינדרום ירושלים". בין התיירים הבאים שנוהרים אל אחת הערים העתיקות בעולם, נפוצה תופעה מוזרה: הם מתחילים לטעון שהם רואים חזיונות, מתיימרים להיות מלך המשיח, ומנסים להביא את הגאולה בדרכים שונות. ניסיונו של תייר אוסטרלי לפוצץ את מסגדי אל אקצה זכור במיוחד בישראל.

"אנשים מוכי הלב מהעוצמה הרוחנית של העיר", זה ההסבר שרופאים מציעים לתופעה. ירושלים היא אחת מאתרי התיירות היחידים שהמילה "רוחניות" מוצמדת אליה דרך קבע - לא רק בפרוספקטים של ישיבות, אלא אפילו במאמר בעיתון טיימס הבריטי.

"כמעט כולם חוטפים מקרה מתון של סינדרום ירושלים", כותב העיתון. "אי אפשר להימנע מזה. המקום הוא פלא של היסטוריה חיה... או, נכון יותר, היסטוריה שבתוכה חיים".

כל התיירים הבאים לישראל כוללים את ירושלים במסלולם. לבקר בצרפת בלי להיות בפאריז נשמע מתקבל על הדעת יותר ממסע תיירות לישראל שלא כולל סיור נרחב בירושלים. גם אלו שחוזרים הביתה בדעה שפויה, סובלים "ממקרה מתון" של סינדרום ירושלים, כדברי הטיימס. ההשתפכנויות על העיר משתמשות שוב ושוב במילים "רוחניות", "מגוון", "פלא" "היסטוריה".

5- "עשרה קבין של יופי ירדו לעולם - תשעה נטלה ירושלים ואחד כל העולם כולו. אין לך יופי כיופייה של ירושלים" (תלמוד בבלי, מסכת קידושין, דף מט')

שאלות הבנה והעמקה:

1. כיצד הוכיח משה פייגלין את זכותנו על ירושלים מול חוסייני הערבי ?
2. באיזו טענה ניצחה הזקנה היהודית את הערבייה ?
3. בין מה למה השווה בן גוריון ומה רצה להוכיח בכך ?
4. מה יש בירושלים שמושך אפילו גויים ?
5. לאיזה יופי מתכוין המדרש לדעתך ? ובמה זה מתבטא ?
6. הפסוק **"כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים"** מגדיר את תפקידנו בה. כי ה' נתן לנו את הארץ המיוחדת הזו והעיר המרכזית בעולם לא כדי שנתנשא על

הגויים.אם כך מהו תפקידנו לפי הפסוק וכיצד התכונות של ירושלים עוזרות לנו
למימוש האתגר ?